

Foto: Wiegier Poelstra

Foto: Grada Menting

Foto: Willemien Troelstra

Foto: Piet Bremer

Het Nieuwe Strepen

Daar werken wij (niet) aan mee!

Peter Meininger

2014 is het jaar van de Zwartblauwe rapunzel !

Edwin Dijkhuis

Hoe gaat het met onze wilde planten?

Benodigdheden voor berekenen trends:

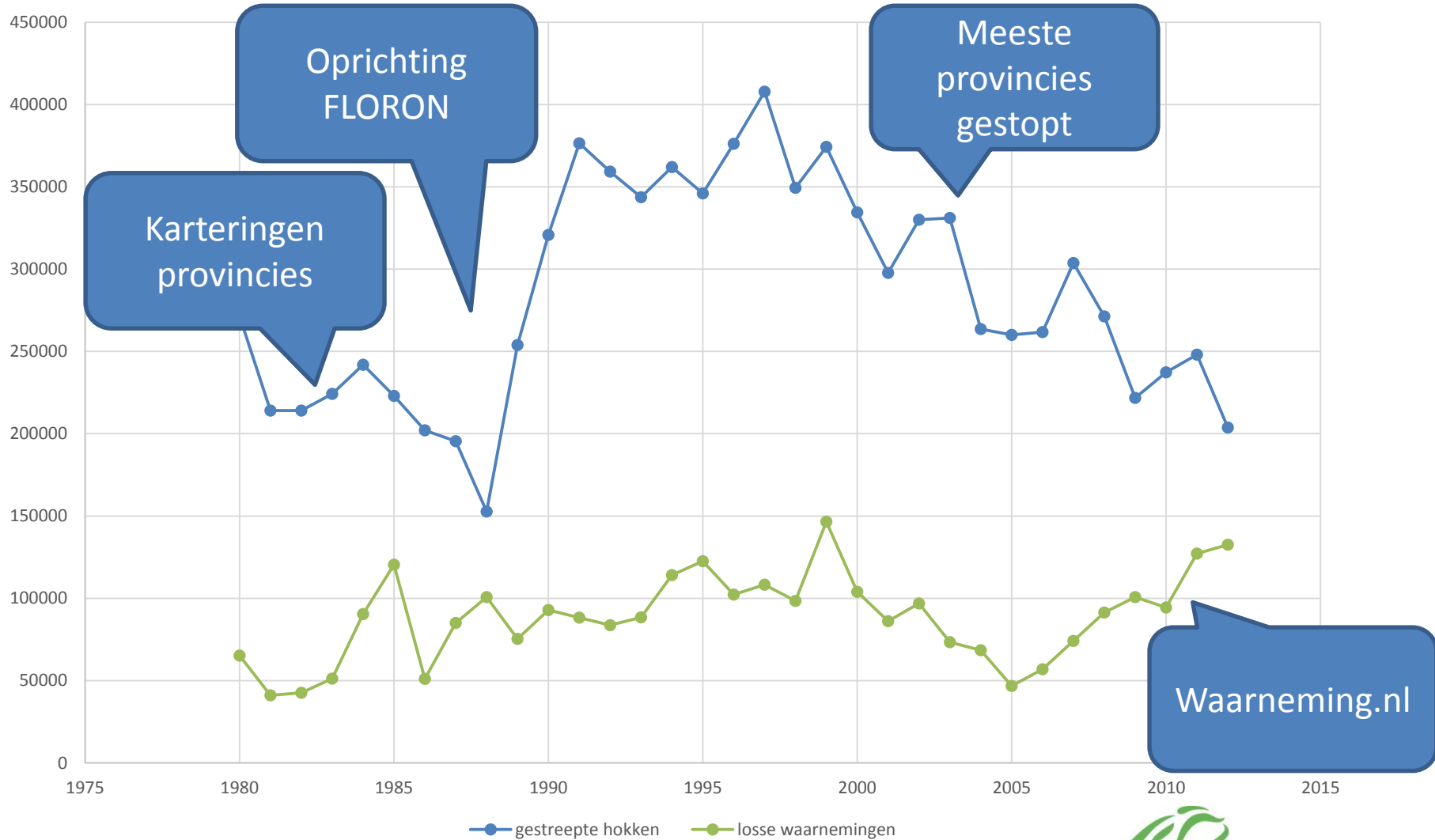
- soortenlijsten per kilometerhok, verzameld over een langere periode
- min of meer vergelijkbare zoekinspanning
- gelijkmatig verdeeld over het land

Basis: database met waarnemingen (NDFF)

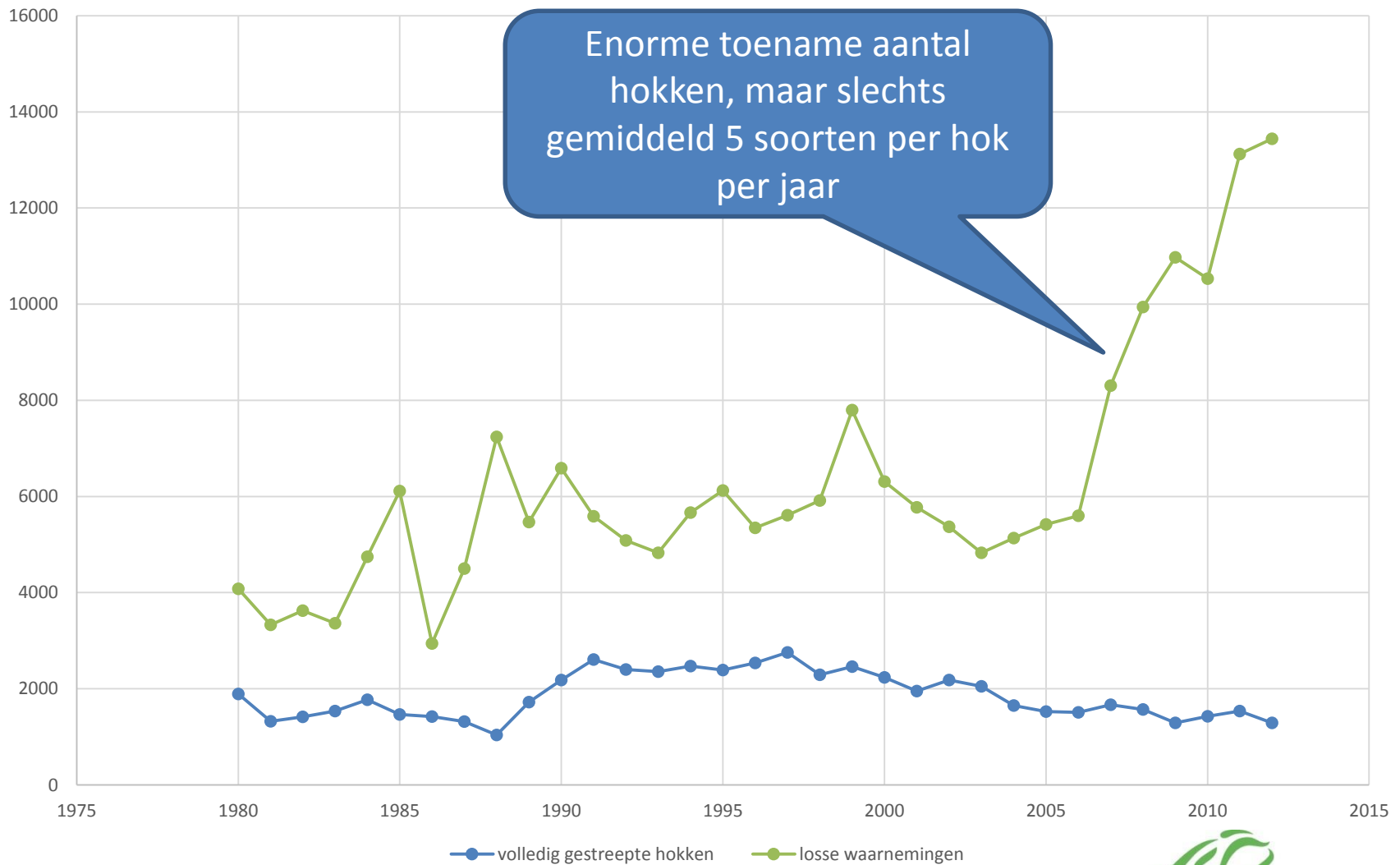
- Streeplijsten van een heel hok
- Losse waarnemingen

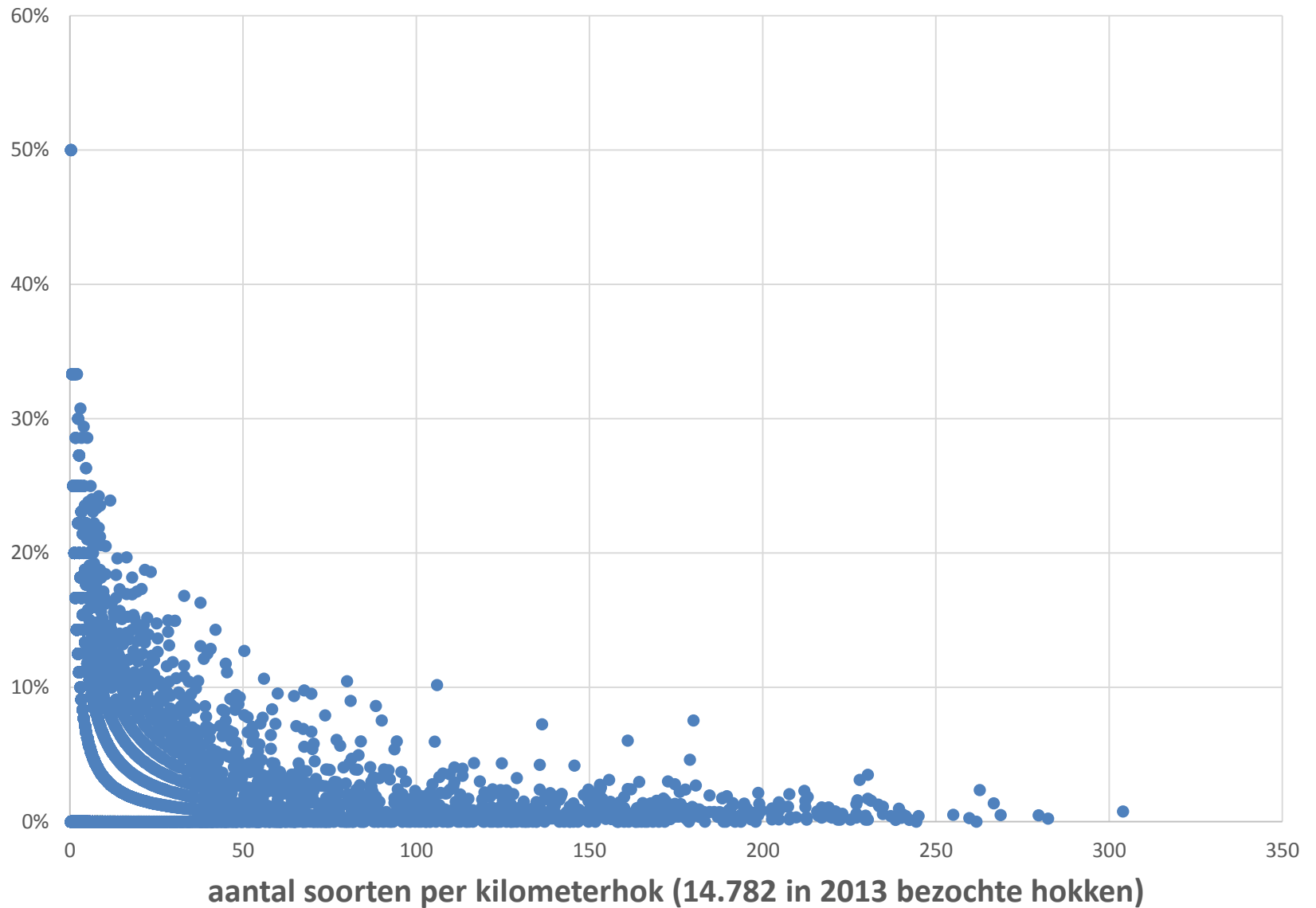
aantal waarnemingen van vaatplanten

aantal bezochte kilometerhokken

Aandeel Rode Lijstsoorten (%)

Waarnemingenbestand:

- Verdeling in herkomst verschuift richting losse waarnemingen
- Hierin zijn zeldzame soorten sterk oververtegenwoordigd

... maakt trendberekeningen lastiger

Volledige soortenlijstjes (streeplijsten) zijn vanuit wetenschappelijk oogpunt waardevoller dan losse waarnemingen, omdat ze ook informatie geven over soorten die niet zijn gezien!

Vroegeeling – foto Willie Riemsma

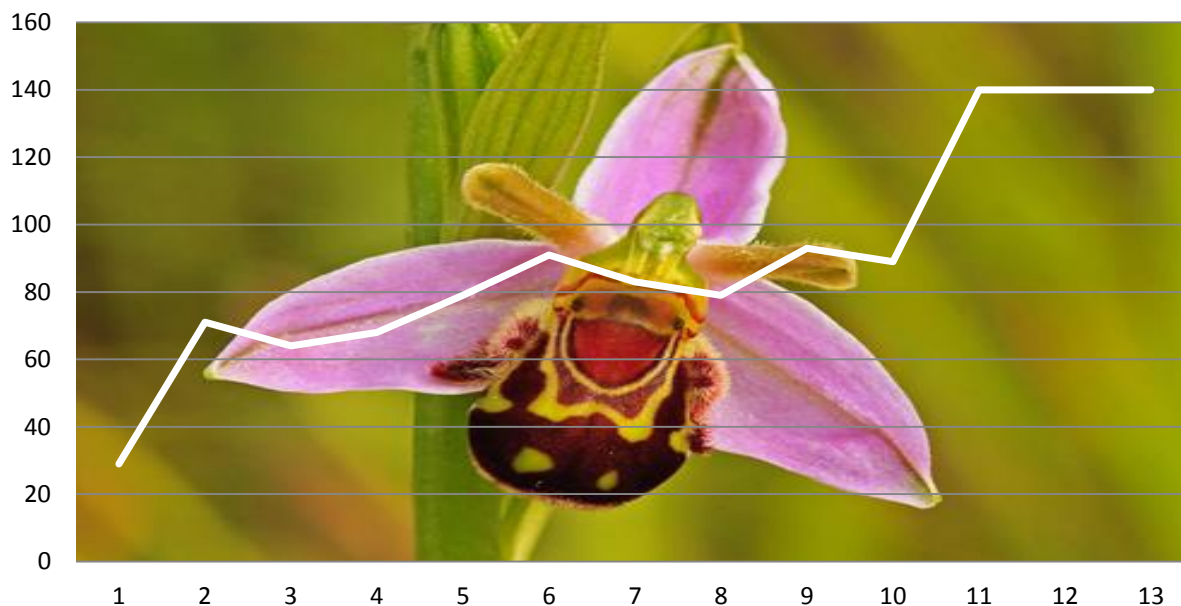
Nu: elke 10 jaar Rode lijst

Toekomst: naar jaarlijkse trends!

Recent zijn statische methoden ontwikkeld om jaarlijkse trends (trefkansen) te berekenen:

occupancy modellen

Bijenorchis, laatste tien jaar [occupancy modeling]

Centraal Bureau voor de Statistiek

Toekomst: naar jaarlijkse trends!

Trends van algemenere soorten:

- Veel waarnemingen (in 2013 ruim 300.000!)
- Volledige soortenlijstjes
- Herhaalde bezoeken (trefkans)

Het Nieuwe Strepen!

Trends van zeldzamere soorten:

- Puntwaarnemingen (gerichte actualisaties)

Staat deze plant er nog?

Het Nieuwe Strepen

Standaardisatie, spreiding en geen dubbel werk!

- Protocol (liefst 1 bezoek per jaar, beperkte tijd en bezoek alle biotopen), mag met meerdere personen
- Circa 200-250 km-hokken bewust dubbel strepen
- Dankzij NDFF betere spreiding

Reserveringsmodule verspreidingsatlas.nl

Verspreidingsatlas.nl

Verspreidingsatlas.nl is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. Ga naar de startpagina van één van de volgende soortgroepen:

Planten

In Nederland komen ruim 2300 soorten vaatplanten in het wild voor, waarvan er ongeveer 1450 inheems zijn. Vaatplanten omvatten zaadplanten (kruiden, bomen, grassen) en sporenplanten (wolfsklauwen, varens, paardenstaarten).

[Startpagina Planten](#)

FLORON

Mossen

Mossen zijn kleine groene planten die al vroeg in de evolutie zijn ontstaan. Mossen hebben geen wortels en nemen voedingsstoffen direct op via het blad. Mossen houden van vochtige plekken. Er zijn zo'n 600 soorten in Nederland.

[Startpagina Mossen](#)

Bryologische en Lichenologische
Werkgroep

Korstmossen

Korstmossen zijn een symbiose van een schimmel en een alg. Ze komen in allerlei kleuren voor en hebben een voorkeur voor droge groeiplaatsen. Veel korstmossen zijn gevoelig voor luchtvervuiling. In Nederland komen zo'n 700 soorten voor.

[Startpagina Korstmossen](#)

Bryologische en Lichenologische
Werkgroep

Paddenstoelen

Paddenstoelen zijn voor velen een typisch verschijnsel voor in de herfst. Van de ruim 5000 soorten in Nederland komt een flink aantal het hele jaar voor, bijv. op bomen en op dood hout. In de atlas staan naast paddenstoelen ook slijmzwammen.

[Startpagina Paddenstoelen](#)

Nederlandse Mycologische
Vereniging

Kranswieren

Kranswieren leiden een verborgen bestaan onder water. Deze meercellige zoetwateralgen kunnen vele decimeters lang worden. In Nederland komen zo'n 25 soorten voor. Kranswieren geven aan dat het oppervlaktewater van goede kwaliteit is.

[Startpagina Kranswieren](#)

Landelijk Informatiecentrum
Kranswieren

FLORON Verspreidingsatlas Planten online

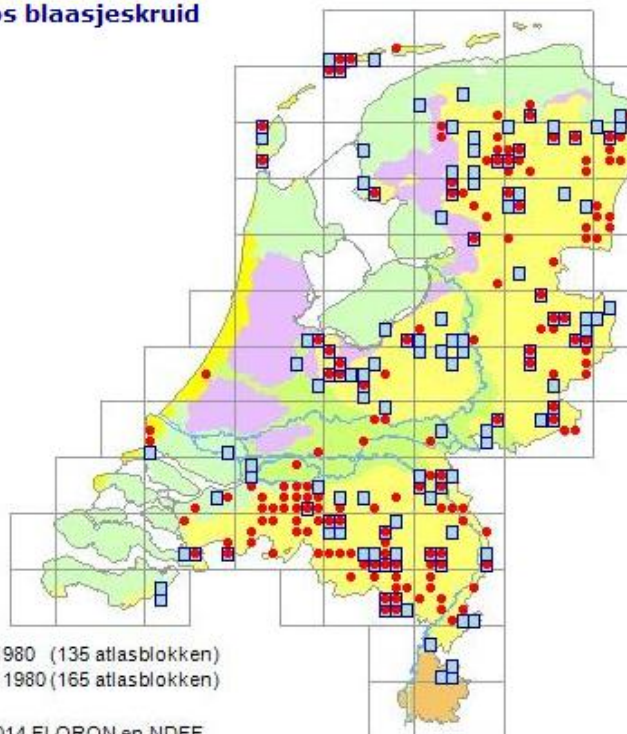

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

Q utri

[toon Nederlandse namen](#)[verberg synoniemen](#)[Utricularia australis](#)[Utricularia australis + U. vulgaris](#)[Utricularia intermedia](#)[Utricularia intermedia + U. ochroleuca](#)[Utricularia minor](#)[Utricularia ochroleuca](#)[Utricularia vulgaris](#)*Utricularia australis* R. Br.

Loos blaasjeskruid

■ < 1980 (135 atlasblokken)
 ● => 1980 (165 atlasblokken)

(c) 2014 FLORON en NDFF

[algemeen](#) | [literatuur \(1\)](#) | [flora's \(3\)](#) | [taxonomie](#) | [feedback \(0\)](#) | [waarnemingen](#)
Familie: [Lentibulariaceae](#)

Groep: tweezaadlobbigen (bloemplanten)

Voorkomen in Nederland

Status: Niet bedreigd

Trend sinds 1950: onveranderd of toegenomen

Zeldzaamheid: vrij zeldzame soort

Indigeniteit: oorspronkelijk inheems

Ecologie

Biotoopvoorkeur: voedselarme wateren

Levensduur: overblijvend

Levensvorm: hydrofyt

Zaadbank: geen zaadproductie in Nederland

Bloeitijd: juni-augustus

Morfologie

Hoogte: 0,30-1,50 m.

Bloemkleur: geel met oranje

Type vrucht: doosvrucht

Geslachtsverdeling: tweeslachtig

Monitoring

Afwijkende telwijze: groeiplaats m2

[afbeeldingen](#)[\[toevoegen\]](#)

Mijn Verspreidingsatlas

FLORON Meetpunten voor Het Nieuwe Strepen reserveren 2014

Via deze reserveringsmodule kun je een kilometerhok reserveren voor Het Nieuwe Strepen. De kilometerhokken waaruit je kunt kiezen vormen een steekproef van enkele honderden hokken, waarin zowel natuurgebieden als typische soorten voorkomen. Typische soorten zijn soorten die kenmerkend zijn voor de habitattypen uit Bijlage I van de Europese Habitatrichtlijn. Voor elk kilometerhok is -op basis van de complexiteit van het landschap- een minimale en maximale bezoeksduur weergegeven. Door de beperkte bezoeksduur kun je misschien niet alle soorten in het hok vinden. Dit wordt opgevangen door de tweede telling. Door beide tellingen te combineren kan een trefkans worden berekend. De trefkans is bijvoorbeeld laag wanneer een soort maar door één van beide tellers is waargenomen.

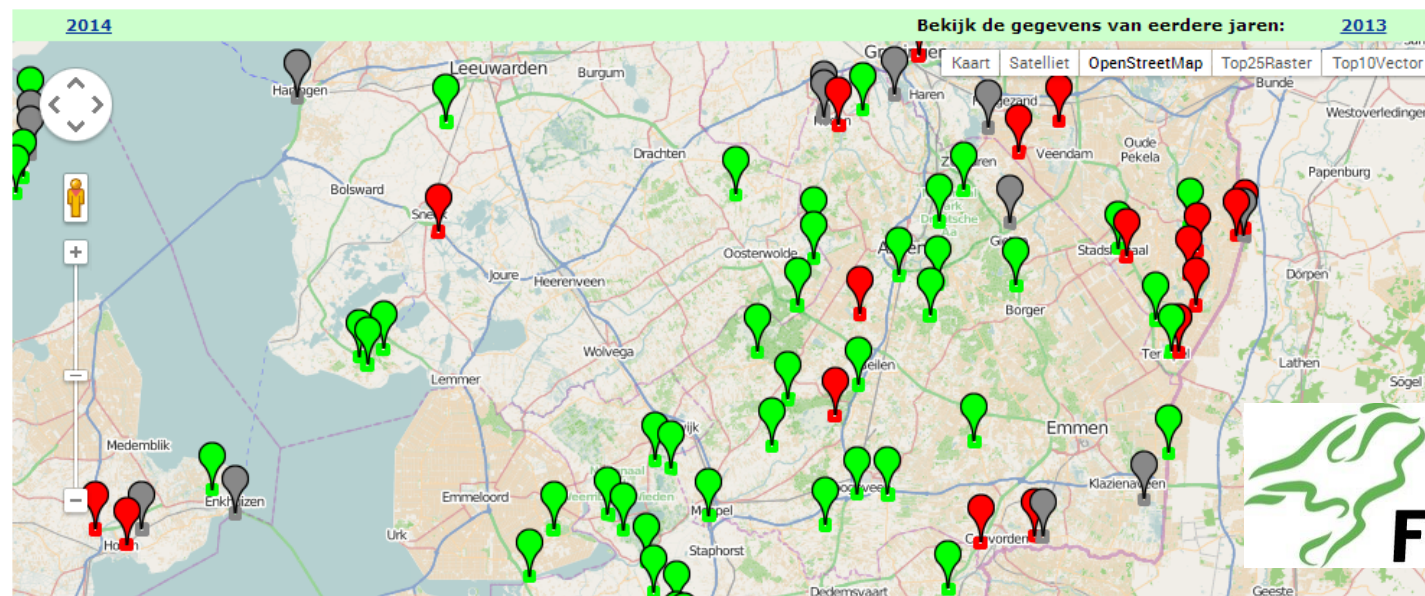
Werkwijze

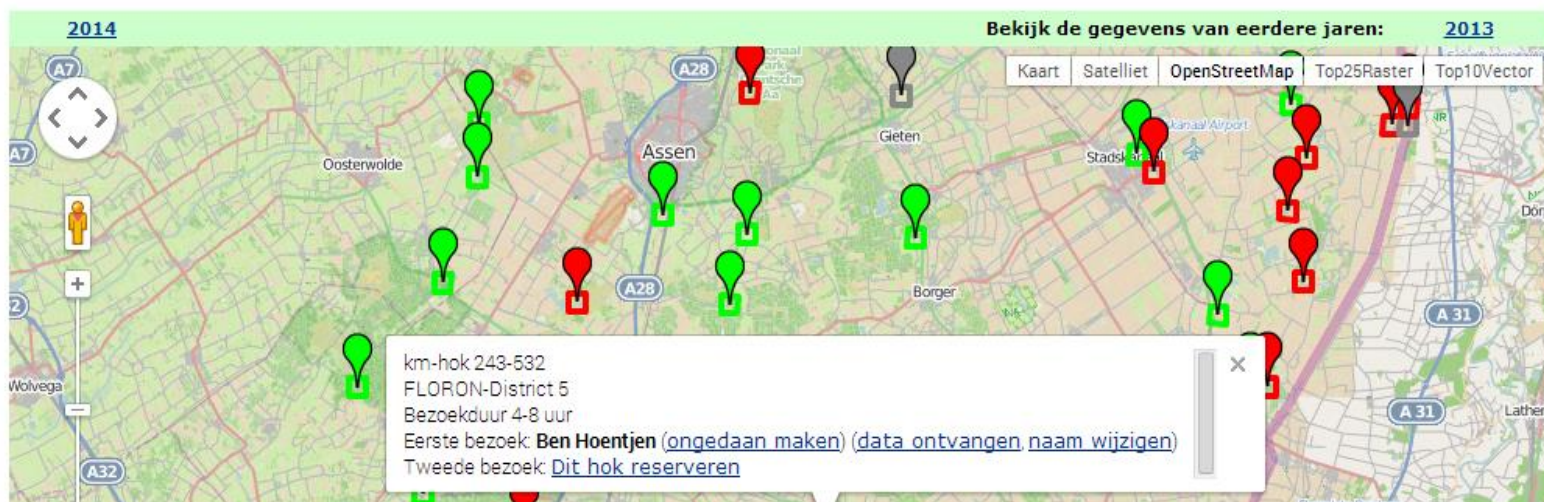
Om mee te doen, heb je een (papieren) streeplijst van FLORON nodig waarop je de gevonden soorten aangeeft en het uitgebreidere protocol (zie hiervoor de [FLORON-website](#)). Vul de streeplijst zo compleet mogelijk in, inclusief een aantalsschatting van de abundantiesoorten. Facultatief kunnen van typische soorten of andere bijzondere soorten detaillocaties worden verzameld door ze met GPS in te meten. De papieren streeplijst stuur je vervolgens naar FLORON in Nijmegen. Liever nog voer je de streeplijst in het [Excel-waarnemingenformulier van FLORON](#), waarbij je het protocol "Nieuwe Strepen" opgeeft. Omdat het hier om een andere werkwijze gaat dan bij normale flora-inventarisaties kun je geen gebruik maken van andere manieren voor het doorgeven van waarnemingen, zoals smartphone apps of internetportalen. Detaillocaties kun je wel doorgeven met een smartphone of via een portal.

Reserveren

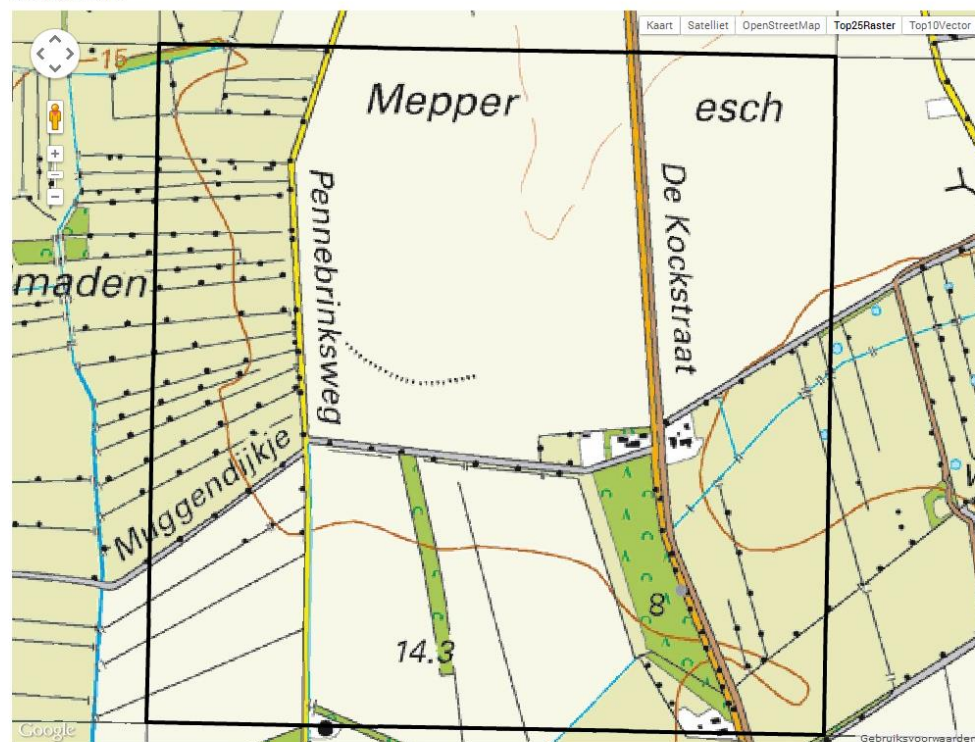
Het streven is dat de kilometerhokken op de kaart hieronder door twee waarnemers onafhankelijk van elkaar worden geïnventariseerd. Om te reserveren klik je op een beschikbaar kilometerhok (rood of groen) op de kaart of de lijst hieronder en kies je voor "reserveren". Het gereserveerde kilometerhok komt in de lijst Mijn gereserveerde kilometerhokken en de kleur van de marker bij het kilometerhok verandert naar geel. Je naam wordt zichtbaar voor andere ingelogde bezoekers van de website. Je kunt een reservering ook weer ongedaan maken. Van een gereserveerd hok kun je een formulier opvragen met een kaart en een lijst met eerder aangetroffen typische soorten.

Heb je je gegevens ingeleverd bij FLORON? Bekijk dan jouw eigen telling en die van de andere deelnemer door op de link [Bekijk soortenlijst](#) te klikken. Omdat nog niet alle gegevens ontvangen en gevalideerd zijn, wordt het overzicht in de loop van het jaar steeds completer.

Bezoekduur: 4-8 uur

Na 1995 in het gebied aangetroffen Typische soorten

Klimopwateranonkel *Ranunculus hederaceus*

© NDFF 2014

ans op "reserveren" om het kilometerhok te reserveren.
 s: gereed of tweemaal gereserveerd

Mijn Verspreidingsatlas

Twee tellingen van Het Nieuwe Strepen vergelijken (km-hok 244-606)

Waarnemingen worden pas getoond nadat deze verwerkt zijn door het landelijk bureau. Daarna duurt het nog circa twee weken voordat de gegevens zichtbaar zijn. Niet-gevalideerde waarnemingen zijn niet zichtbaar. Deze worden pas zichtbaar nadat deze door een validator zijn goedgekeurd.

Soortnaam	Nederlandse naam	Waarnemer 1	Waarnemer 2
waarnemer:		Willem Stouthamer	Bert Lanjouw
bezoekduur:		3 uur	2 uur
maand:		7	8
aantal soorten:		100 soorten	94 soorten
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	x	x
Achillea millefolium	Duizendblad	x	x
Aegopodium podagraria	Zevenblad	x	x
Agrostis capillaris	Gewoon struisgras		x
Agrostis stolonifera	Fioringras	x	x
Alisma plantago-aquatica	Grote waterweegbree	x	
Alnus glutinosa	Zwarte els	x	x
Anisantha sterilis	IJle dravik		x
Anthericum sp. indet.	Graslelie (G)	x	
Anthriscus sylvestris	Fluitenkruid	x	x
Arrhenatherum elatius	Glanshaver	x	x
Bellis perennis	Madeliefje	x	
Bolboschoenus maritimus	Heen	x	x
Brassica napus	Koolzaad	x	
Bromus hordeaceus	Zachte dravik	x	x
Capsella bursa-pastoris	Herderstasje	x	x
Cardamine hirsuta	Kleine veldkers		x
Carex hirta	Ruige zegge	x	
Carex otrubae	Valse voszegge	x	
Cerastium fontanum subsp. vulgare	Gewone hoornbloem	x	
Ceratophyllum demersum	Grof hoornblad		
Chenopodium album	Melganzenvoet	x	
Chenopodium ficifolium	Stippelganzenvoet	x	x

Het Nieuwe Strepen in 2013

- Het project was in 2013 zowel landelijk als in Drenthe een groot succes!
- In Drenthe 39 km-hokken bezocht, waarvan 17 dubbel (totaal 46 streeplijsten)

Oproep in nieuwsbrief: geef ervaringen door!

Ervaringen met HNS in 2013

Het 'protocol' is wennen:

- Minder vrijheid om het hok gedurende het jaar te bezoeken, veldwerk goed plannen vanwege beperkte bezoekduur;
- Gevoel dat soorten worden gemist (geen voor- en/of najaarsronde)

Voordeel:

- Meer hokken bezoeken

Het Nieuwe Strepen in 2014

- In Drenthe 30 dubbel te bezoeken km-hokken
- Aanmelden / reserveren via Verspreidingsatlas
- Veldkaartjes kun je downloaden
- Streeplijsten bij Ben
- Doorgeven gegevens met behulp van Excelformulier (te downloaden via website)

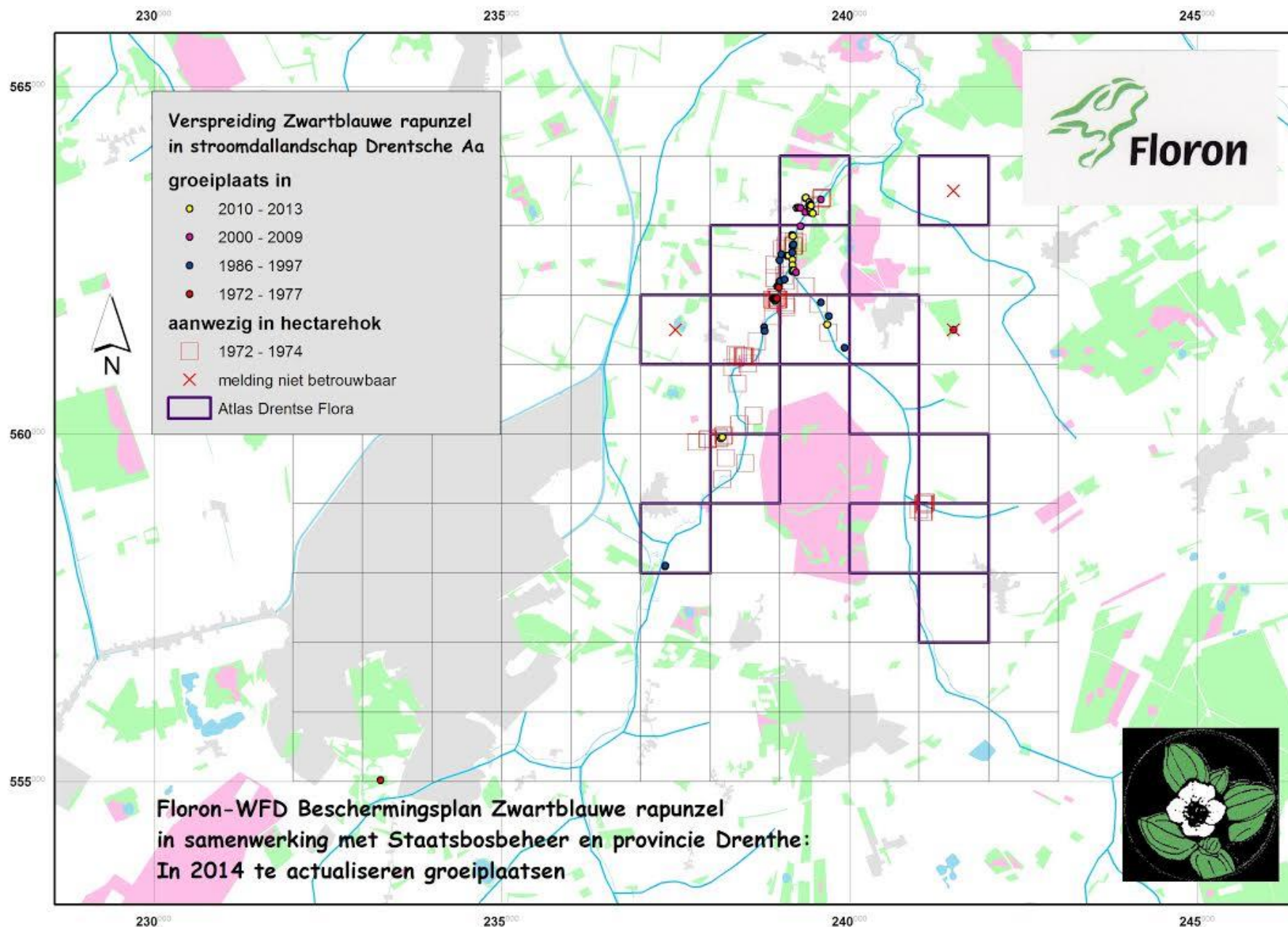
Daar werken wij (graag) aan mee!

A photograph of a field of purple rapunzel flowers (Ficaria verna) in full bloom. The flowers are dark purple with many small, pointed petals. They are growing on tall, green stems. The background is a dense field of green grass and other plants. The year '2014' is written in blue text at the top center.

2014

Jaar van de Zwartblauwe rapunzel!

iN 2014 te actualiseren
groeiplaatsen
van Zwartblauwe rapunzel
in km-hok 239- 563

groeiplaats in

- ▲ 2010 - 2013
- ▲ 2000 - 2009
- ▲ 1986 - 1997
- ▲ 1972 - 1977

aanwezig in hectarehok

- 1972 - 1974
- ✗ melding niet betrouwbaar

